

ВИКОНАННЯ СУДОВИХ РІШЕНЬ В АДМІНІСТРАТИВНИХ СПРАВАХ

Мірошниченко А. С.

студентка юридичного факультету

Науковий керівник: Степаненко К. В.

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри загальноправових дисциплін

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

м. Дніпро, Україна

Актуальність даної теми полягає у тому, що в адміністративному судочинстві існує проблема в застосуванні механізму виконання судових рішень. Багато вчених пропонували в своїх працях шляхи вирішення цієї проблеми, але вони на практиці не були застосовані. Закріплення в Конституції України принципу обов'язкового виконання судових рішень не дає стовідсоткового гарантування вирішення цієї проблеми. Виходячи з вищезазначеного, науковці мають звернути на дану проблематику свою увагу. Вивченням даного питання займалися такі науковці, як Н. Саліщева, В. Сорокін, Б. Лазарєв, Ю. Козлов, Ю. Старилів та інші [1, с. 63]. Перш за все хотілось визначити, що являє собою саме поняття судового рішення. Судове рішення – це акт ухвалення відповідно до норм матеріального та процесуального права, що є результатом здійснення правосуддя, тобто наслідком встановлених у справі обставин.

Відомо, що винесення рішення суду завершає процес розгляду будь-якої справи. Судове рішення вступає в силу, стає чинним, як правило, після спливу строку на його оскарження та відсутності факту оскарження за цей час. Коли рішення суду набуло законної сили, воно має бути виконаним. Разом з тим судова влада, яка ухвалює правосудні рішення, є безсилою порівняно з виконавчою владою, якщо її рішення не будуть утілюватися у життя. При цьому виконання судових рішень в адміністративних справах ускладнюється тим, що воно покладається на органи виконавчої влади, котрі найчастіше є відповідачами у процесі.

Судові рішення по адміністративних справах є не тільки обов'язковими, але ще вони діють на всій території України з моменту набрання чинності або вони мають бути негайно виконані з метою захисту прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб а також забезпечення адміністративного позову. Якщо рішення суду є незрозуміле, суд, який його виніс, на вимогу осіб, які беруть участь у справі, або державного виконавця своєю ухвалою згідно до ст. 170 КАС України, пояснює рішення, не змінюючи його

змісту. У разі поновлення судом апеляційної інстанції строку апеляційного оскарження автоматично продовжується строк набрання судовим рішенням законної сили до закінчення апеляційного розгляду справи. У такому випадку одночасно вирішується питання про зупинення виконання судових рішень під час апеляційного розгляду справи (ст. 257 КАС) [2].

В адміністративному судочинстві процедура виконання судових рішень має свої особливості, до яких можна віднести: має початок в судових органах, а продовжується в органах виконавчої влади; може мати різний термін виконання; регулювання цих процесів здійснюється двома нормативними актами; відсутність дієвої системи контролю суду за станом реалізації судового рішення, оскільки дискреційні владні рішення та дії перебувають за межами адміністративно-судового контролю; може закінчуватись примиренням; наявність добровільного та примусового порядку виконання судового рішення; відсутність дієвого механізму добровільного виконання судового рішення [3, с. 186].

Слід зазначити, що примусове виконання судових рішень покладено на кілька органів – це функція суду, суб'єктів владних повноважень, їх посадових осіб, виконання якої вимагає вчинення відповідних процесуальних дій. Суд відіграє головну роль у виконанні судових рішень, оскільки суддя адміністративного суду одноособово вирішує питання, пов'язані з виконанням судових рішень (ч. 5 ст. 257 КАС) [2], за винятком питання про поворот виконання судового рішення, якщо воно вирішується судом апеляційної чи касаційної інстанції (ч. 1 ст. 265 КАС) [2].

Крім того, робота адміністративного суду не завершується на прийнятті судового рішення. Таким чином, після оголошення судового рішення в адміністративній справі суд має вирішити низку процесуальних питань, пов'язаних з його виконанням. Зазвичай ці питання вирішує лише суддя відповідного адміністративного суду. Однак необхідне суворе дотримання вимог рішення суду. Це стосується, зокрема, регулятивної частини рішення, яка повинна бути викладена чітко та однозначно. Це суттєво підвищить точність виконання судового рішення в адміністративній справі, оскільки здебільшого предмет спору та спосіб виконання рішення визначаються судом у цій частині при його ухваленні. Крім того, необхідність виконання рішення суду в адміністративній справі означає безумовну вимогу, однозначну поведінку всіх його суб'єктів, не виключаючи його добровільного виконання.

Отже, можемо зазначити, що незважаючи на збереження судового контролю за ходом виконання судового рішення, провадження у справі вважається завершеним з моменту ухвалення судового рішення, після

чого справа направляється суддею до архіву. Проте справу до архіву необхідно направляти лише за наявності в ньому виконавчого документа із позначенням про фактичне виконання судового рішення. Нагальною потребою є передбачення надійного механізму, який гарантував би неухильне, послідовне виконання судових рішень адміністративних судів, оскільки фактичне виконання судових рішень суб'єктами владних повноважень є завершальним етапом захисту прав, свобод громадянина і має сприяти виконанню законів. Як ми бачимо, то потрібне удосконалення законодавства, шляхом аналізу міжнародних норм та практики. Вирішення цієї проблеми підвищить рівень судового захисту прав осіб, посилить міру довіри громадян як до судової системи зокрема, так і до державної влади в цілому.

Література:

1. Яковенко А.В. «Адміністративно правовий аспект проблематики виконання судових рішень та бездіяльності посадових осіб суду щодо розгляду справ». *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Юриспруденція. 2016. № 20. С. 63-65.

2. Кодекс адміністративного судочинства України від 06 липня 2005 № 2747-IV (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2020 Ст. 446.

3. Джафарова О. В., Синицька Я. П. «Судові рішення в адміністративному судочинстві: питання теорії та практики: монографія. Харків: Вид-во ХНУВС, 2014. 260 с.

ПОНЯТТЯ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ В СИСТЕМІ ПРАВОСУДДЯ

Попик А. В.

кандидат юридичних наук,

юрист ПП «Ексім-легал»

м. Рівне, Україна

Кадрова політика у системі правосуддя – це, з одного боку, сукупність соціально-правових, організаційно-економічних і культурних заходів, а, з іншого боку, – юридичних стандартів (правил, принципів і засад) діяльності суб'єктів реалізації цієї політики, які на всіх рівнях функціонування відповідної системи: 1) спрямовують діяльність цих суб'єктів на приведення фактичного рівня якості та кількості людських ресурсів системи правосуддя у відповідність із стратегією побудови правової держави в Україні, а також з